

Премиерата на книгата на **Ангел Пилев** „**Пастори – агенти на ДС**” снощи в Столичната библиотека се превърна в ценна дискусия за моралните стойности и качества и сила на две категории хора, преживели комунистическия режим – онези, които са се съпротивлявали и са платили за това с редица страдания и хора, които са сътрудничили на репресивния апарат на БКП – Държавна сигурност.

Разбира се, центърът бе поставен върху сътрудничеството на пастори от българските протестантски църкви в България, чиито досиетата са публично разкрити. С книгата си авторът Ангел Пилев, самият той пастор, продължава серията от активни публични дискусии и документални изследвания, които представители на евангелската общност у нас организират през последните няколко години.

Според пастор Пилев покаянието не е вече това, което трябва да бъде и само изнасянето на истината ще направи свободно обществото. Един от основните въпроси по време на премиерата в пълната зала „Надежда” на Столичната библиотека, бе след изнесените факти за принадлежност към ДС могат ли съответните духовници на продължат да бъдат водачи?

Историкът **Момчил Методиев** посочи, че книгата е навременна и представлява един доста успешен опит за разбулване на истината за проникването на ДС в протестантската църква. „Напоследък всички ние чуваме, че досиетата са част от чалгата, но вече настъпи момента архивите, които бяха отворени в комисията по досиетата, да бъдат проучвани”, каза Методиев. По думите му книгата „Пастори – агенти на ДС” е една от новата върна книги, които ще бъдат написани именно въз основа на тези архиви.

Написано от Христо Христов
Петък, 31 Май 2013 11:59

Той подчерта нейния документален характер. „Най-силно ме привлякоха различните житейски траектории, които тя описва. Хората, които са станали сътрудници на ДС, имат различна съдба. Едни са ставали в резултат на принуда, други абсолютно доброволно”, посочи историкът.

Той смята, че начина, по който ДС се е намесвала и е контролирала живота на религиозната общност на протестантите е поразителен и в някои отношения е имал голям успех.

Историкът **Румен Генов** посочи, че книгата изнася много тежки факти и тягостни истини. „Всички ние живеем с насадените от миналото реалности, които продължават да измъчват българското общество”, каза той. Генов обърна внимание на факта, че обществото няма никакви реакции, които да водят до очистване от това минало. Той даде пример с мълчанието на митрополитите от Българската православна църква за своето агентурно минало. „Мисля, че единствено евангелската общност прави по-последователни опити за вътрешно очистване, което е необходимо за цялото общество”, добави историкът.

Проф. **Калин Янакиев** сподели, че което го е учудило най-много е изключителната близост на реакциите на уличените във връзки с ДС православни епископи и уличените пастори. „Мотивите се повтарят: никому не сме навредили, не сме знаели, служили сме на родината и т.н. И това се казва пред лицето на документите, които веднага показват истината”, подчерта той.

Той постави въпроса за възможните аргументи и обяснения от страна на разкритите сътрудници на ДС, свързани с християнството. „Всеки, който е станал християнин трябва да знае, че се натоварва с кръст и трябва да го носиш. Не може да се оправдаваш, че си заел една християнска позиция, която е напълно противоположна на тоталитарния режим и да не си готов на някаква репресия”, смята богословът.

Втория аргумент на агентите, която проф. Янакиев посочи е големият натиск върху тях. „Тук тази книга е особено важна, защото тя показва, че не е съществувал никакъв особен натиск. С болка трябва да кажа, че не го видях и при документите на митрополитите. Има много малко изключения и тук и там”, каза той.

Написано от Христо Христов
Петък, 31 Май 2013 11:59

По думите му от архивните документи ясно се вижда, че не само няма натиск, а напротив – вижда се как много лесно се е постигало съгласие за сътрудничество с ДС. „Следователно тези християни не само не са били готови да носят кръста, но и общо взето никакъв кръст не им е бил възлаган. Ето за това те може да бъдат упреквани”, смята богословът.

По думите му новата книга е едно от онези проучвания, които показват веровата диагноза на обществото. „Тези книги показват как духовните водачи се боят много по-малко от Бог, отколкото от хората, за да го правят, за да се крият, за да не се каят. Това научаваме и това е изключително важно знание, което може да ни бъде критерий, за да съдим кой може да остане духовен водач и кой не. Онзи, който изпитва много по-голям страх от офицерите на ДС отколкото от Бога не може да бъде духовен водач”, заключи проф. Янакиев.

Проф. **Михаил Неделчев** сподели, че появата на подобни книги са ценни за обществото, защото и до днес ДС разчита, че „ние ще продължим да пазим нейната мрачна тайна”.

Той обясни, че 24 години след промените ДС „ни кара днес да водим този разговор и това е едно от най-престъпните наследства на Държавна сигурност. Ние продължаваме да разговаряме полугласно и с непълна информация какво представлява ДС”.

На премиерата на „Пастори – агенти на ДС” беше показана и една друга книга като противовес на сътрудничеството сред пасторите. Става въпрос за книгата **„Изтезаван заради вярата си” на Харалан Попов**, един от 15-те осъдени на Пастирския процес през 1948 г. Пастирът от Евангелската петдесятна църква в Бургас излежава 13 години в комунистическите затвори и преминава през лагера „Белене”. Той е пример за саможертвата, която прави в името на християнската вяра без да бъде пречупен от комунистическия режим и ДС.

Книгата му, която се появява на Запад през 1970 г. е издадена на 26 езика в тираж над 2 млн. броя. Любопитно е, че новото българско издание е осъществено с помощта на затворници от Софийския централен затвор, там, където Харалан Попов е бил затворен и изтезаван.